

Oplæg: Mobile.Ting strategi

Indledning

Udviklingen af personlige mobile enheder som mobiltelefoner og tablet-pc'er er gået meget hurtigt indenfor de seneste få år. Markedskræfterne driver den teknologiske udvikling frem med stor hast og indvarsler en meget betydningsfuld rolle for mobile apparater på mediemarkedet i den nærmeste fremtid. Udfordringen for alle aktører bliver at levere relevant indhold og personaliserbar funktionalitet til denne medieplatform. For at kunne følge med denne udvikling i det mobile mediebillede, har bibliotekerne brug for systemer, der er tilpasset de mobile platforme og disses typiske brugssituationer.

Det særlige ved mobilplatformen i modsætning til konventionelle pc'er er at den ofte anvendes i "den lille tid", de små øjeblikke i hverdagen, hvor der lige er tid til at læse et kapitel af en ebog, sende en besked eller tjekke sin profil på forskellige indholdstjenester bl.a. facebook, twitter, linkedin, biblioteket mv. Afledt af dette brugsmønster og af udviklingen på markedet generelt, eksisterer der særlige forventninger om intuitivt interface-design og sømløse tjenester. Et dilemma der kan skabe særlige udfordringer for bibliotekernes mobile formidling er, at det vil skabe forvirring og mistillid, hvis det ikke er samme indhold, der er tilgængeligt mobilt. Desuden erstatter mobile apparater for nogle brugere helt konventionelle pc'er. En tendens der kun er stigende.

Mobile.Ting er dels en formidlingsplatform for bibliotekerne og dels et værktøj for brugeren til at interagere med biblioteket og andre brugere. Formidlingsplatformen udvikles i Ting-samarbejdets regi, i overensstemmelse med samarbejdets overordnede strategi samt principper om at udvikle open source software og anvende åbne standarder. Politisk skal det ske gennem en understøttelse af udviklingen af Danskernes Digitale Bibliotek. Mobile.Ting skal ikke betragtes som en bestemt teknisk løsning eller som bundet til et bestemt system, men som et koncept, der skal understøtte bibliotekernes muligheder for at levere mobile services til brugerne.

Mission

Mobile.Ting skal med open source og en serviceorienteret arkitektur i relevante samarbejder skabe en platform, der understøtter bibliotekernes overordnede formål og tilstedeværelse på kulturscenen gennem de mobile platforme, som brugerne kan anvende uafhængigt af tid og sted.

Strategien følges op af én eller flere handlingsplaner, hvor konkrete forslag til implementation beskrives og prioriteres.

Vision

Mobile.TING skal på brugernes foretrukne mobile platforme være udgangspunkt for fremme af oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet i sammenhænge, der for brugerne, i tid og sted, er relevant og vedkommende.

Med anvendelse af mobile.Ting som platform vil de enkelte biblioteker eller tredjepart kunne implementere mobile grænseflader, så biblioteket er til rådighed og synlig for brugerne 24/7. Dermed vil Mobile.Ting bidrage til at understøtte og højne bibliotekernes image som 'full blown' formidlere.

Slogan: "Biblioteket i lommen".

Strategisk målsætning

1. Brugere

Det særlige ved mobile enheder er, at de er ment som et personligt produkt i højere grad end computere. Personalisering og funktionalitet knyttet op på det personlige ejerskab, må derfor tillægges stor betydning i udvikling af software til den mobile platform. Mobiltelefonen bruges ofte i den "lille tid", de få minutter, der bliver tilovers mellem hverdagens mange gøremål. Ubesværet anvendelse er derfor en forudsætning for at bibliotekernes mobile applikationer opnår succes.

På vej

Kristian 28 år sidder i bussen på vej hjem fra arbejde. Han bruger tiden til at surfe på sin smartphone. På sit lokale biblioteks mobilsite logger han ind og fornyr sine lån og får samtidig reserveret en bestemt titel, han er blevet anbefalet. Han bladrer rundt i en række anbefalede e-bøger og downloader en til resten af turen hjem.

Brugerinterview og trendanalyser tyder på, at smartphones bliver det foretrukne medie for mange brugere, når de er 'på farten'. Sådanne undersøgelser peger på, at benyttelsen af mobil web-adgang, dels er afhængig af skærmstørrelse, hvilket ofte besværliggør webbrowsing for brugere af traditionelle features phones, og dels af prisen på mobil web-adgang, som til stadighed falder. Tablets er, som hybrid mellem smartphone og PC, i sin vorden, men vurderes i analyser at få en meget stor udbredelse i den nærmeste fremtid. Strategiske overvejelser om udvikling af mobile applikationer, bør derfor også tage højde for, at behov og teknologiske muligheder for tablets dækkes.

Strategisk mål:

Mobile.Ting skal tilbyde personalisering baseret på brugerprofiler, der understøtter brugernes aktive til- og fravalg af bibliotekernes ydelser.

Mobile.Ting skal udgøre en særegen og tiltrækkende indgang til biblioteket, der medvirker til at koble det fysiske og det virtuelle, samt indtænker bibliotekernes klassiske formidlingskompetencer i den mobile platform.

Mobile.Ting skal så vidt muligt sikre en hurtig, ubesværet og sømløs adgang til bibliotekernes tilbud. Brugere af smartphones anses som primær målgruppe og brugere af tablets som den sekundære.

Mobile.Ting skal indeholde brugervenlig og intuitiv funktionalitet, der faciliterer følgende brugeraktiviteter:

- Anskaffe: Mobile.Ting skal understøtte brugernes mulighed for at opdage og vælge blandt bibliotekets fysiske og elektroniske materialer, understøtte brugernes tilegnelse af viden ved at levere relevant og opdateret information af høj kvalitet samt ved at understøtte brugerens læring.
- Opleve og benytte: Mobile.Ting skal facilitere adgang til kulturelle oplevelser og undervisning for bibliotekets mangeartede målgrupper, herunder adgang til offentlige og relevante, private servicetilbud, samt levere indbydende og effektive selvbetjenings-løsninger.
- Dele og diskutere: Mobile.Ting skal aktivt tilskynde til dialog bruger til bibliotek og bruger til bruger samt hjælpe brugerne til at drive interessefællesskaber.
- Skabe: Mobile.Ting skal give mulighed for oprettelse af relevante brugerskabte data,

Ro og underholdning

Familiefaren Michael nyder roen og surfer på sin smart-phone. Han fornyer sine børns lån på mobilsitet via deres familielogin. På sitet finder muligheden for at se kortfilm, han afspiller traileren til et par stykker, før han finder en han gider se. Da kortfilmen slutter bruger han tiden til, at tildele den 3 stjerner og kommenterer på filmen.

Som led i handleplanen for strategien indtænkes mulighederne for inddragelse af slutbrugerne, ligesom trendanalyser og statistiske data kan indgå i de enkelte trin i fødekæden.

2. Typer af indhold

Bibliotekerne råder over enorme mængder elektroniske data i form af metadata samt fuldtekst indhold og mængden er støt stigende i takt med bibliotekernes tilslutning til fælles, nationale databrønde. En stor udfordring i udviklingen af en mobil formidlingsplatform, bliver at tilpasse præsentationen af indholdet til de brugssituationer, som mobile enheder typisk indgår i og give mulighed for, at brugeren kan håndtere og filtrere indholdet, så det bliver overskueligt. Desuden skal præsentationen af indholdet kunne tilpasses den mobile enheds fysiske rammer, ikke mindst skærmstørrelsen.

Strategisk mål:

Med Mobile.Ting skal brugerne kunne søge i Bibliografiske poster, der repræsenterer bibliotekernes lokale beholdning. Hvor det er teknisk muligt og passende til mobilplatformen, inkluderes tredjepartsressourcer, der beriger de bibliografiske poster. Lokalt fakta-indhold, så som åbningstider, nyheder og praktisk information om arrangementer, skal ligeledes kunne vises.

Flere kilder

Berit og Per skal bygge hus. Berit benytter tiden i sofaen til at surfe efter bøger på bibliotekets mobilsite om husbyggeri, men her finder hun også en henvisning til Kommunens hjemmeside med praktisk vejledning i forhold til de formelle papirer. Hun besøger siden og gemmer bogmærket til senere. Hun går tilbage til søgningen og downloader den "Bo Bedre" artikel med nybyggede designerhuse, som også kom frem i søgningen.

Mobile.Ting skal kunne præsentere bibliografiske poster fra kilder, der repræsenterer andet end bibliotekernes fysiske beholdning, så som e-ressourcer. Dette gælder også fuldtekstindhold fra e-ressourcer i det omfang, det egner sig til mobilplatformen. Mobile.Ting skal desuden være åben for, at der kan præsenteres relevant indhold fra tjenester udviklet af nationale og lokale samarbejdspartnere, herunder data fra fælles databrønde og fra kommunale web-tjenester.

Med Mobile.Ting skal brugeren have adgang til samme grundlæggende funktionalitet, som findes i bibliotekernes nuværende online kataloger. Der tilstræbes dog i udgangspunktet en enklere søgning og visning på den mobile platform.

Mobile.Ting skal understøtte brugerskabte data, dvs. kommentarer, tags og rating af materialer, samt udgøre en tilstrækkeligt åben platform til at det enkelte bibliotek kan tilkoble bestemte sociale tjenester.

3. Udvikling og systemarkitektur

Udviklingen på smartphone-markedet, udbredelsen af mobil-data-abonnementer inden for de seneste år samt udviklingen af web-frameworks, åbner mulighed for at bibliotekerne kan tilbyde webbaserede tjenester på mobile platforme med avanceret, platform-uafhængig funktionalitet.

Smartphones stiller særlige krav til web-applikationers udformning, der kan adskille sig fra tablets og pc'er.

Den nu meget udbredte service orienterede arkitektur (SOA), der adskiller data og præsentation med et lag af web services, er grundlæggende for de systemer, der udvikles i Ting-samarbejdet og for mange systemer, som biblioteker og andre offentlige institutioner benytter sig af og vil benytte sig af i fremtiden. Koblet med den voksende udbredelse af open source software - ikke mindst content management systemer og deres omfattende udvalg af modulær funktionalitet, giver dette opgør med tidligere tiders silo-agtige systemer mulighed for en hidtil uset grad af fleksibilitet og brugervenlig funktionalitet for bibliotekerne i udviklingen af løsninger til brugerne.

Kærlighed til mange platforme

Gitte 35 år er forelsket i sin nye iPad. Selvom hun stadig bruger meget tid på hendes smartphone, så har hendes tablet også fordele. Hun er vant til biblioteksbruger og syntes det er smart, at uanset om hun bruger sin telefon eller tablet, så er bibliotekernes website skræddersyet hertil.

Strategisk mål:

Mobile.Ting baseres på open source software og åbne standarder, samt udgør en SOA-baseret og grundlæggende modulær platform, der tillader at relevante webservices kan udnyttes og udbydes, samt at funktionalitet kan tilføjes og fjernes efterhånden som bestemte behov opstår og forsvinder.

Udviklingen af funktionalitet til Mobile.Ting tager primært udgangspunkt i den hardware, der er typisk for smartphones og skræddersys til de fysiske rammer som disse mobiltelefoner udgør. Udviklingen af tablets følges dog nøje, med henblik på at kunne understøtte fremtidige tekniske muligheder i denne platform. Endvidere fokuseres der på at udvikle i et webbaseret framework for at kunne øge applikationens portabilitet og imødekomme så mange forskellige styresystemer som muligt.

Mobile.Ting skal understøtte biblioteksrelevant og kontekstbevidst funktionalitet, der udnytter mobiltelefonspecifik teknologi. Mobile.Ting skal understøtte fælles, offentlige autentificerings-systemer og tillade brugeren at anvende gængse betalingsmetoder.